

Prof. Dr. PAUL CERNEA

La începutul acestei veri, în 20 iunie 2013, s-a stins din viață Prof. univ. dr. Paul Cernea, membru al Academiei de Științe Medicale.

Născut în Cristești, județul Botoșani la 20 septembrie 1926, într-o familie de oameni gospodari (tatăl tehnician agronom originar din județul Romanați și mama din neam de preoți) care au depus toate eforturile, în anii tulburi de la sfârșitul războiului, ca cei 4 copii să urmeze o facultate.

Urmează liceul Laurian din Botoșani și absolvă în anul 1951 Facultatea de Medicină a Universității de Medicină din Iași, într-o promoție deosebită din care sau recrutat ulterior numeroși profesori ai universității ieșene de medicină și șefi de secție în toată Moldova. A fost medic secundar în Clinica Oftalmologică a Spitalului Sf. Spiridon din Iași (1951-1956) apoi

medic specialist în Clinica Oftalmologică Iași și Clinica Oftalmologică CF Iași (1957-1961), ulterior medic primar și șef de secție a Clinicii Oftalmologice CF Iași. Susține doctoratul în Științe medicale la Universitatea de Medicină din Cluj în 1961. Șef de lucrări în 1970, Doctor Docent în 1974, vine la Craiova în 1975, la nou înființata Facultate de Medicină a Universității din Craiova, conferențiar și apoi profesor universitar până în 1996 și ulterior profesor consultant.

Acesta este traiectul profesional și didactic, sec și impersonal, a uneia din personalitățile medicale și academice ale Universității de Medicină și Farmacie din Craiova.

Sunt greu de descris în câteva cuvinte tenacitatea și perseverența care au clădit această carieră: liceul urmat în timpul războiului, bacalaureatul în refugiu la Deva, anii de facultate în perioada postbelică, studiile postuniversitare în anii terorii staliniste și cariera universitară în anii sumbri 80-90.

Parcă, făcând abstracție de toate acestea, a urmat o activitate științifică impresionantă: peste 350 lucrări științifice (180 indexate Medline și 78 în reviste străine). A studiat malformațiile oculare în trisomia 18 și a efectuat cercetări (pentru prima dată la noi în țară) în discromatopsii congenitale. Enumerăm aici câteva din temele abordate: Cercetări clinice în glaucom și în special în glaucomul cu presiune normală. Contribuții la studiul malformațiilor oculare în sindroamele Crouzon, Franceschetti și Goldenhar. Cercetări enzimatică în umoarea apoasă și corpul vitros. Studiul neuropatiei optice ischemice anterioare. Studiul opacităților cristalinelor în tetanie (Paris, 1968). Infarctizarea retinei în cardiopatia ischemică (Paris, 1969). Ruptura corneei în osteopsatiroză (Paris, 1970). Ereditatea autozomal dominantă în cataracta congenitală (Paris, 1975). Studiul retinopatiei prematurilor (Vibo-Valencia, Italia, 1979). Conținutul în fier a cristalinelor normale și cataractate (Paris, 1986) Leziuni oculare în keratodermia palmoplantară (Stuttgart, 1970).

A elaborat un număr impresionant de monografii: Explorări funcționale în oftalmologie (1975), Vederea culorilor (1977), Glaucomul (1978), Strabismul (1981), Opticopatia (1983), Fiziologie oculară (1986), Anomalii oculare congenitale vol. I (1988), Anomalii oculare congenitale Vol. II (1990) și Tratatul de Oftalmologie, aflat la a III-a ediție, care au stat la baza pregătirii medicilor oftalmologi în ultimii 40 de ani.

Permanent cu creionul în mână, parcă scriind mai repede decât citește, cu oftalmologia ca dominantă absolută, a evidențiat patologia oftalmic-oculară în viața culturală: Viața de oculist, Personalități ale oftalmologiei românești, Patologia oculară în pictură, Defecte de vedere la pictori, Afecțiunea oculară la Camille Pissaro, Fuziunea optică în pictura lui Georges Seurat, Ochiul în opera lui Michel Montaigne, Contrastul culorilor la Van Gogh, Lumina și culoarea în pictura lui Ștefan Luchian, Perioada albă în pictura lui Grigorescu sau Miopia ereditară la Familia Medici.

A condus și organizat Clinica Oftalmologică din Craiova, aceasta fiind un centru de referință a oftalmologiei românești. Activitatea clinică a cunoscut un progres continuu fiind abordată toată patologia oculară iar prin activitatea operatorie s-au efectuat toate intervențiile pe ochi și anexe. Odată cu trecerea la intervențiile chirurgicale sub microscop operator au fost efectuate anual, în medie, 1800 de intervenții chirurgicale, din care 1000 pe glob deschis. La

activitatea operatorie a fost antrenat tot personalul clinicii precum și medicii rezidenți. A lăsat fiecărui operator decizia de a-și alege cea mai bună tehnică în funcție de experiența proprie, esențialul fiind munca în echipă. Cu grijă de părinte a insuflat fiecărui rezident curajul de a ține un bisturiu în mână și de a lua cea mai bună decizie.

Cu înțelepciunea unui dascăl a contribuit esențial la formarea a numeroase generații de tineri specialiști oftalmologi pe care i-a antrenat și stimulat în munca de cercetare științifică.

Personalitatea sa a dominat oftalmologia românească a sfârșitului de secol, aflată la răscrucea evoluției clinice clasice și începutul supertehnicizării computerizate, atât de tentantă pentru tinerele generații.

A coordonat și susținut Revista de Oftalmologie, ridicându-i prestigiul științific, prin forța exemplului personal, rigoare științifică, exigență și perseverență în vremuri de redacție și tehnică tipografică manuală, aceasta fiind una din puținele reviste românești indexate internațional.

S-a bucurat de o impresionantă recunoaștere internațională, cu toate dificultățile cunoscute ale acelei perioade, fiind membru în colegiul de redacție al revistei "Revue Generale d'Ophtalmologie" (1972, Paris); membru "Societe Francaise d'Ophtalmologie" (1976, Paris), membru "European Glaucoma Society" (1979, Amsterdam), "The International Society of Genetic Eye Disease" (1981, New Haven, Connecticut); 1989 - Delegat pentru România la Societatea Franceză de Oftalmologie, - Membru "American Academy of Ophtalmologie" (1991) și membru "Coup d'Oeil Ophtalmologie" (1994, Nantes).

În ultimii ani s-a retras discret dar hotărât din vârtoarea specialității continuând să urmărească atent frământările ei.

Modest dar ambițios, fără compromisuri sociale sau politice, este un model în cariera medicală, științifică și academică pentru orice tânăr care alege medicina ca profesie de credință.

Amprenta personalității sale marcante se regăsește sub diverse forme în valorile profesionale formate, contribuind decisiv la ridicarea standardelor specialității oftalmologice românești.